

Nr. 3246 Brief van de minister en staatssecretaris van Justitie en Veiligheid

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 26 april 2024

Hierbij sturen wij uw Kamer de beantwoording van de vragen van de vaste commissie voor Justitie en Veiligheid die zijn gesteld in het kader van het schriftelijk overleg over de non-papers voor de Nieuwe Europese Commissie bij de geannoteerde agenda van de JBZ-Raad van 4 en 5 maart 2024 (Kamerstuk 32317, nr. 877). Als bijlage bij de beantwoording treft uw Kamer tevens een gezamenlijk non-paper van de ministeries van Buitenlandse Zaken, Economische Zaken en Justitie en Veiligheid over de Nederlandse prioriteiten ten aanzien van cyberveiligheid en -diplomatie. Tot slot informeren wij uw Kamer hierbij over de feitelijke ontwikkelingen inzake de overeenkomst tussen het Verenigd Koninkrijk (VK) en Rwanda, zoals de staatssecretaris van Justitie en Veiligheid heeft toegezegd tijdens het Commissiedebat van 30 juni 2023.

Ontwikkelingen VK-Rwanda

Op dinsdag 23 april 2024 heeft het Britse parlement na een uitgebreide wetsbehandeling de Safety of Rwanda Bill aangenomen. Met het aannemen van deze wet wordt Rwanda tot een veilig derde land verklaard en zijn migratieautoriteiten en nationale rechters verplicht Rwanda als veilig te beschouwen voor uitzetting. De wet beoogt dat zij – in afwijking van verplichtingen onder het EVRM – niet in individuele gevallen mogen toetsen of er voor betrokkene in Rwanda daadwerkelijk geen reëel risico bestaat op een onmenselijke of vernederende behandeling. Volgens de Britse regering is in de overeenkomst tussen het VK en Rwanda afgesproken dat Rwanda het eigen asielsysteem versterkt, en dat Rwanda op haar beurt niemand zal terugsturen naar een onveilig land. De nieuwe wet geeft ministers ook de bevoegdheid om te beslissen of zij zich houden aan voorlopige maatregelen van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM), zogeheten Rule 39, met betrekking tot uitzetting naar Rwanda. De Mensenrechtencommissaris van de Raad van Europa uitte hierop de afgelopen dagen de kritiek dat het kunnen negeren van bindende voorlopige maatregelen van het EHRM het recht van individuen op toegang tot het EHRM ondermijnt.

Nu Rwanda als veilig derde land wordt bestempeld door de wetgever stelt de Britse regering voornemens te zijn de komende periode uitvoering te geven aan de eerder gesloten overeenkomst met Rwanda. Migranten die via irreguliere wijze het VK bereiken

kunnen op basis van die overeenkomst naar Rwanda worden gestuurd om daar hun asielprocedure te doorlopen.

Een aanvraag om terug te keren naar het VK is niet mogelijk. De voorbereidingen voor de uitvoering gaan volgens de Britse regering de laatste fase in.

De staatssecretaris van Justitie en Veiligheid zal in overeenstemming met de gedane toezegging de Kamer geïnformeerd houden bij feitelijke ontwikkelingen inzake de overeenkomst tussen het VK en Rwanda.

De minister van Justitie en Veiligheid,
D. Yeşilgöz-Zegerius

De staatssecretaris van Justitie en Veiligheid,
E. van der Burg